

Het 'fijne school' protocol

Pestprotocol
Sociale veiligheidsplan

Het fijne school protocol

Het pedagogisch klimaat in de groep en in de school moet voor kinderen veilig en uitnodigend zijn. Als dat niet het geval is kan er door kinderen niet geleerd worden.

Voor de school is daarbij een goed contact met de ouders, overblijfkkrachten en kinderen, over de sociale en emotionele ontwikkeling van het kind heel belangrijk.

Het luisterend en open oor van de leerkracht is een voorwaarde daartoe.

Daarnaast vinden we het ook belangrijk dat ouders, met de groepsleerkracht en indien wenselijk met de intern begeleider knelpunten en/of problemen kunnen bespreken.

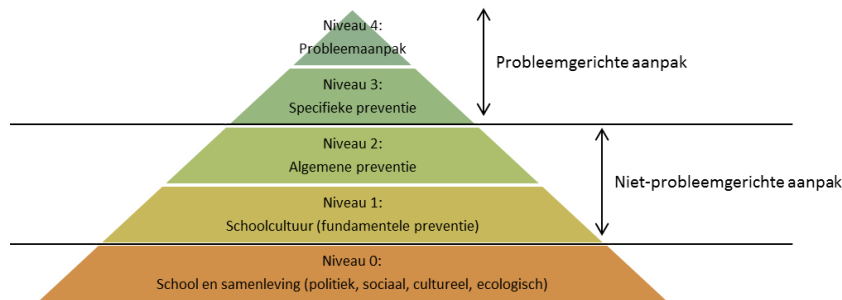
Samen op naar een fijne school!

Pesten

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aanpakken. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld. Als pesten zich voordoet, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk acties daarin kunnen nemen. Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan kan de inschakeling van een anti-pestcoördinator nodig zijn. Deze kan hulp bieden bij het bespreekbaar maken en het oplossen van het probleem. Bij ons op school is dat Myra de Vries.

Daarnaast is er ook een vertrouwenspersoon op onze school, Loes de Canne. Bij haar kunt u terecht wanneer u het idee heeft dat uw kind slachtoffer is van dubbelzinnigheden/handtastelijkheden door wie dan ook. De vertrouwenspersoon helpt u verder, bijvoorbeeld door het probleem van uw kind bespreekbaar te maken of u en uw kind verder te verwijzen.

Preventieve aanpak

Niveau 1 - 2: fundamentele aanpak

De fundamentele, preventieve aanpak van pesten en welbevinden op de Eglantier Tanthof is vijfdelig.

- De eerste twee weken van elk schooljaar staan expliciet in het teken van groepsvorming, afspraken en sociale betrokkenheid. De weken daarna wordt er wekelijks minimaal 1 SOEMOkaart besproken.
- De Eglantier Tanthof is een coöperatieve school, dat wil zeggen dat er elke dag coöperatieve werkvormen toegepast worden tijdens de lessen. Cooperatief werken levert meer op dan beter en gestructureerder samenwerken. Het maakt dat de leerlingen meer geïnteresseerd raken in hun klasgenoten, meer betrokkenheid bij de les en dat ze sociaal beter functioneren. Pesten zal door coöperatief werken minder voorkomen.
- De kleutergroepen werken met de leerlijnen van Parnassys, waarin heel specifiek gekeken wordt naar de sociaal emotionele ontwikkeling van kleuters.
- Alle leerlingen vanaf groep 5 krijgen minimaal 1 cyclus rots en water aangeboden. (17-18: leerjaar 4 en leerjaar 7, 18-19: leerjaar 6 en leerjaar 7).
- Tot slot werken we met een vaste cyclus van ZIEN! om het leer en leefklimaat, de sociale vaardigheden en de veiligheidsbeleving te volgen. En indien nodig daarop aanpassingen te doen.

Zomer - herfst	Start schooljaar eerste 2 weken: groepsvormingsactiviteiten bespreken van schoolafspraken klassen afspraken maken Soemo kaarten: plagen/pesten, melden is geen klikken klikken en klagen, pesten moet je altijd melden. Digitaal pesten (vanaf groep 5).
ZIEN! herfstsignalering	Leerkrachtenlijst ZIEN (welbevinden en betrokkenheid) Leerlingenlijst Sociale vaardigheden
Herfst - kerst	Analyse en acties aan de hand van ZIEN lijsten (sociale vaardigheden en leerkrachtenlijst) bv extra inzet SOEMO kaarten Invullen sociogram (indien gewenst)
kerst - voorjaar	Analyse en acties aan de hand van sociogram

	Herhalen school en klasse afspraken
ZIEN! voorjaars signalering	Leerlingenlijst Leer en leefklimaat - bij lage score ook leerlingenlijst sociale vaardigheden Leerlingenlijst veiligheidsbeleving (vanaf 18-19 is dit 1 vragenlijst)
voorjaar - mei	acties aan de hand van ZIEN lijsten (leer en leefklimaat en veiligheidsbeleving)
mei - zomer	Afrondende fase, het afsluiten van het jaar. Herzien fijne school protocol volgend schooljaar. Juni Adviezen voor overdracht.

Ad1: De leerkracht is ten alle tijde vrij om in een eerdere fase terug te grijpen naar een ander interventie niveau.

Ad2: De groepsvorming en mogelijke acties daarop wordt tijdens de groepsbesprekingen besproken met de IB-er.

Schoolregels

Op de Eglantier Tanthof hebben we de volgende schoolregels:

...We houden rekening met elkaar (we doen zachtjes op de gang)

...We zijn voorzichtig met elkaar en de spullen (komt voort uit: we doen elkaar geen pijn)

...We zijn aardig voor elkaar (niet schelden)

...Iedereen mag zichzelf zijn

...We luisteren naar elkaar

Deze regels zijn opgesteld door de junior MR en daarna besproken met het team.

Klassenregels

In de klas worden samen met de leerkracht en de leerlingen afspraken gemaakt die gelden in de klas eventueel in de vorm van groepsvergaderingen.

In alle groepen worden soortgelijke regels regelmatig besproken (ook indien er geen aanleiding toe is):

1. Doe geen dingen bij een ander kind, die jezelf ook niet prettig vindt
2. We noemen elkaar bij de voornaam
3. We gebruiken nette woorden
4. Als je boos bent probeer je eerst rustig te worden en daarna probeer je samen te praten. Als dat niet lukt dan ga je naar een meester of juf die jou hiermee kan helpen. Na het uitpraten kunnen we vergeven en vergeten.
5. Vertel aan de juf of meester als er iets gebeurt dat je niet prettig vindt.
6. Vertel de meester of juf wanneer je zelf of iemand anders wordt gepest.
7. Blijft de pester doorgaan vertel het dan aan de meester of juf. Kinderen die pesten zitten zelf in de nesten!
8. Word je gepest praat er thuis ook over, je moet het niet geheim houden.

Curatieve aanpak

Niveau 3-4: Specifieke aanpak

Wanneer ondanks deze preventieve aanpak toch pestgedrag of geen veilig situatie op school of in de groep gesignaleerd wordt, willen we als school adequaat reageren.

Voor de uitwerking van de curatieve aanpak maken wij gebruik van de z.g. vijfsporenaanpak.

Vijf Sporen Aanpak

- de pester
- de gepeste
- de zwijgende meerderheid
- de ouders
- de leerkracht

De pester

Individueel gesprek leerkracht en pester, waarin de leerkracht het kind ruimte biedt zijn/haar gevoelens te benoemen en bespreken. M.a.w. het kind moet zich veilig blijven voelen.

De gepeste

Individueel gesprek leerkracht en gepeste, waarbij de school aansluit bij de positieve zelfgevoelens van de gepeste.

De zwijgende meerderheid

Het klassengesprek. Pesten is een groepsverschijnsel, de zwijgende meerderheid wordt erbij betrokken en gewezen op hun verantwoordelijkheid.

Afspraken met de groep maken over wat te doen als pesten wordt gesignaleerd

- zelf reageren door b.v. de pester op zijn/haar gedrag aan te spreken of de gepeste ondersteunen
- aan de leerkracht vertellen (informereren)

Ouders

- Gesprek tussen de leerkracht en de ouders van het gepeste kind, waarbij over en weer informatie verstrekt wordt over het gedrag van het kind met de intentie in te schatten hoe de weerbaarheid van het kind vergroot kan worden.
- Gesprek tussen de leerkracht en de ouders van de pester, waarbij we mogelijke oorzaken van het pestgedrag boven tafel willen krijgen en de mogelijkheden bespreken om het kind positief te beïnvloeden.

De leerkracht

Wat gebeurt er in de groep om het pestgedrag uit de wereld te krijgen

- het gezamenlijk opstellen/herhalen klassenregels
- het nakomen van de gemaakte afspraken
- in overleg met de interne begeleider afspraken maken welke werkvormen aan bod kunnen komen: rollenspel, kringgesprek, lespakket(ten) etc.

- de leerkracht vermeldt het incident binnen het LVS van de betrokken leerlingen
- de leerkracht informeert (indien van toepassing) de overblijf
- eventueel sancties, gepaste straffen

Stappenplan tegen pesten

Vooraf: iedere melding van pestgedrag wordt serieus genomen te worden en te worden geverifieerd. Op het moment dat een leerling, een ouder of een collega melding maakt van pestgedrag worden de volgende acties ondernomen. Deze acties zijn erop gericht om het pestgedrag zo snel mogelijk te laten stoppen. Vanaf stap 2 wordt de IB-er voortdurend op de hoogte gehouden.

week/stap	Actie
1 Niveau 2	De leerkracht heeft een afzonderlijk gesprek met de gepeste en de pester. Dan wordt de ernst van de situatie ingeschat. Er worden afspraken gemaakt om pestgedrag tegen te gaan/te stoppen.
2 Niveau 2	Leerkracht bespreekt opnieuw hoe het tussen de twee kinderen gaat. Als het gedrag niet is veranderd wordt bij de pester en de gepeste een aantekening gemaakt in Parnassys (probleem, actie en doel). Ouders van pester en gepeste worden ingelicht door de leerkracht. Ook het team wordt ingelicht.
3 Niveau 3	Opnieuw gesprek tussen leerlingen en leerkracht - probleem duidelijk maken - gewenst gedrag duidelijk maken - vervolgstappen duidelijk maken - handelingsplan 1 opstellen, kopie naar interne begeleider en directie - ouders schriftelijk op de hoogte stellen en protocol mailen.
4 Niveau 3	Uitvoering handelingsplan 1 - dagelijks contact met de leerling - alle relevante gebeurtenissen vastleggen
5 Niveau 3	Afsluitend gesprek met de leerling: - conclusie: voldoende – afsluiten – wel blijven volgen - conclusie: twijfelachtig of onvoldoende – stap 6
6 Niveau 4	Als de afspraken niet zijn nagekomen, wordt geanalyseerd, waar en waarom het is mis gegaan. En er wordt opnieuw contact opgenomen met de ouders van de gepeste en de pester. - Gesprek leerling met interne begeleiding en/of onderzoek - leerkracht en interne begeleiding stellen handelingsplan 2 op, kopie naar directie - Gesprek tussen groepsleerkracht, interne begeleiding en ouders over tweede handelingsplan.
7 Niveau 4	Uitvoering handelingsplan 2 - dagelijkse gesprekken met de leerling - alle relevante gebeurtenissen vastleggen - regelmatig contact houden met ouders over de vorderingen

<p>8 Niveau 4</p>	<p>Evaluatie handelingsplan 2, gesprek met ouders en/of leerling groepsleerkracht en interne begeleider conclusie: voldoende – afsluiten – wel blijven volgen (bij herhaling problemen instappen bij stap 8) conclusie: twijfelachtig of onvoldoende – stap 9</p>
<p>9 Niveau 4</p>	<p>Opstellen handelingsplan 3, gesprek met de leerling, ouders, groepsleerkracht, interne begeleider en directeur. Vaststellen sancties bij evaluatie “onvoldoende of twijfelachtig”. Mogelijkheden; schorsing of advies “verwijdering”.</p>
<p>10 Niveau 4</p>	<p>Looptijd handelingsplan 3 week 11 en 12. Eind van de week evaluatie. Conclusie: voldoende – afsluiten – wel blijven volgen (bij herhaling problemen instappen bij stap 9) Conclusie: twijfelachtig of onvoldoende – volgt na contact en afstemming met externe deskundigen; verwijdering of de betrokken leerling krijgt het advies de school te verlaten. Indien een leerling geadviseerd wordt de school te verlaten of indien de leerling verwijderd wordt, zal de school actief mee zoeken naar een andere school. Vervalt een leerling na een schorsing opnieuw in oud gedrag, dan start de procedure nog maximaal 1x op bij stap 8. Bij evaluatie “onvoldoende of twijfelachtig” volgt altijd het advies de school te verlaten of volgt verwijdering.</p>

Ad1: Van het aantal weken kan worden afgeweken

Bijlagen:

Plagen en pesten

Beleid Librijn SBP 2015-2018

Adviezen aan ouders van...

Pestprotocol checklist

Achtergrondinformatie/onderzoeken

Voorbeeld handelingsplannen

PLAGEN	PESTEN
Gebeurt onbezonnen of spontaan.	Gebeurt met opzet: de pestkop weet vooraf wie hij of zij zal pesten, op welke manier en wanneer.
Heeft geen kwade bijbedoelingen.	Wil iemand bewust kwetsen of kleineren.
Duurt niet lang, gebeurt niet vaak, en is onregelmatig.	Kan lang blijven duren, gebeurt meer dan eens, systematisch. Houdt niet vanzelf op na een poosje.
Speelt zich af tussen "gelijken".	De strijd is ongelijk: de pestkop heeft altijd de bovenhand. De pestkop voelt zich zo machtig, als het slachtoffer zich machteloos voelt.
Is meestal te verdragen of zelfs plezierig.	De pestkop heeft geen positieve bedoelingen; wil pijn doen, vernielen of kwetsen. Het kan ook kwetsend of agressief zijn.
Meestal één tegen één.	Meestal een groep(pestkop, meelopers en supporters) tegenover één geïsoleerd slachtoffer.
De rollen liggen niet vast: nu eens plaagt de ene, dan weer de andere.	Heeft een vaste structuur. De pestkoppen zijn meestal dezelfde, de slachtoffers ook.
	Als de slachtoffers wegvallen, kan de pestkop wel op zoek gaan naar een ander slachtoffer.
De pijn, lichamelijk of geestelijk, is ingrijpend draaglijk en van korte duur.	Als er niet op tijd wordt ingegrepen, kunnen de lichamelijke en geestelijke gevolgen groot zijn en lang nawerken.
Soms wordt ze als prettig ervaren(plagen is kusjes vragen!)	
De relaties worden na het plagen meteen hervat.	Het is niet makkelijk om na het pesten een evenwichtige relatie te vinden.
Het geplaagde kind blijft een volwaardig lid van de groep.	Het gepeste kind is geïsoleerd, voelt zich eenzaam en voelt dat het niet meer bij de groep hoort.
De groep lijdt niet erg onder plagerijen en vindt meteen haar draai terug.	De groep lijdt onder een dreigend, onveilig gevoel. Iedereen is angstig, de kinderen vertrouwen elkaar niet meer, ze zijn niet open of spontaan, er zijn weinig echte vriendjes in de groep.

Librijn staat borg voor een pedagogisch klimaat op de scholen, waar kinderen zich welkom en veilig voelen. Op basis van wederzijds respect realiseren we met elkaar (kinderen, ouders, school, bestuur) een optimale leeromgeving voor kinderen die warm en veilig is, maar ze ook uitdaagt om tot leren te komen. Internet en met name de sociale media zijn onlosmakelijk verbonden met de omgeving waarin kinderen opgroeien. Dat geeft vele kansen, maar brengt ook wat risico's met zich mee. Daarom willen we met de scholen tot duidelijke afspraken en spelregels komen als het gaat om het gebruik van internet en sociale media. Ook het pesten via internet en sociale media zal in ons protocol tegen pestgedrag nadrukkelijk onze aandacht krijgen. We willen hierin intensief optrekken met de ouders, zodat afspraken en spelregels ook buiten school nageleefd kunnen worden. Doel: - Borgen van een veilig, stimulerend, leer en schoolklimaat. - Internet en sociale media worden als onderdeel van het leer en schoolklimaat gezien. Er wordt beleid ontwikkeld met betrekking tot het gebruik ervan.

Bron: strategisch beleidsplan Librijn 2015-2018

Adviezen aan...

De ouders van de gepeste kinderen:

Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.

Pesten kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.

Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Stimuleer de leerling om naar de leerkracht te gaan.

De ouders van pesters:

Neem het probleem van uw kind serieus.

Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.

Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.

Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.

Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.

De ouders van alle kinderen:

Neem de ouders van het gepeste kind serieus.

Houd rekening met de gevoelens van de ouders van zowel het gepeste kind als ook de gevoelens van de pester.

Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.

Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.

Geef zelf het goede voorbeeld.

Leer uw kind voor anderen op te komen.

Leer uw kind voor zichzelf op te komen

Pestprotocol checklist

Loopt 't -> wordt het in de praktijk toegepast

Lukt 't -> is het realistisch uit te voeren

Leeft 't -> weten alle betrokken er vanaf? (leerlingen, leerkrachten, ouders)

Wanneer werkt een pestprotocol?

- Als het door betrokkenen van school (schoolleiding, personeel, leerlingen, ouders) zelf is gemaakt*
- Als iedereen kennis heeft van het pestprotocol*
- Als het regelmatig op de agenda komt van leerlingenraad, ouderraad, medezeggenschapsraad en teamvergaderingen zodat het geen 'dood' document wordt.*
- Als de inhoud specifiek en praktijkgericht is*
- Als het pestprotocol in samenhang is met andere school(beleids)plannen en schoolreglementen.*

Welke inhoud heeft een pestprotocol?

- Een definitie van (digitaal) pesten*
- Uitgangspunten van de school ten aanzien van pesten (pedagogisch beleid)*
 - Wat doet de school om pesten (inclusief het buitensluiten van leerlingen en het digitaal verspreiden van leugens over iemand) tegen te gaan*
 - Wat verwacht de school van betrokkenen (personeel, ouders, hulpouders, leerlingen) om pesten tegen te gaan*
 - Welke begeleiding er is voor allen die met pesten te maken hebben (slachtoffer, dader, meelopers, zwijgende middengroep en overige omstanders)*
 - Welke samenwerking heeft school binnen en buiten de school ten aanzien van pesten*
 - Waar kunnen leerlingen en ouders terecht binnen en buiten de school met pestproblematiek.*

Achtergrond informatie/onderzoeken

Informatie 2018:

<https://nos.nl/artikel/2233271-wetenschappers-vier-anti-pestprogramma-s-effectief.html>

<https://www.uu.nl/onderzoek/watwerkttegenpesten/pesten>